

Verhalen van verdriet, hoop én vrolijkheid in het Hope Center

Zorg voor patiënten vóór of na hun operatie

STANDPLAATS **AFRIKA**

Liesbeth Brand

‘S alama! Salaam! Hallo!’ De begroetingen vliegen over en weer in het Malagassisch. Vrolijk wordt er gezwaaid naar Wout, onze tweejarige. Zo’n klein Hollands jongetje trekt meteen de aandacht. We zijn zojuist aangekomen bij het Hope Center, de locatie waar patiënten voor en na hun operatie verblijven zolang ze medische afspraken hebben.

Het Hope Center ligt op een paar kilometer afstand van de haven, midden in de stad Toamasina. Hier arriveren wekelijks de patiënten vanuit het hele land. Momenteel is het topdrukte en verblijven er zo’n driehonderd patiënten met hun verzorgers. Het is een komen en gaan van mensen. Patiënten die net nieuw aankomen, patiënten die na korte of langere tijd weer naar huis gaan en daarnaast heb je de patiënten die naar het schip gaan voor hun operatie of terugkomen na hun operatie. Voor het team dat de bedden opmaakt is dit flink doorwerken!

Sommige patiënten verblijven een aantal maanden in het Hope Center. Dit is nodig als er een lange revalidatie nodig is na de operatie, bijvoorbeeld na een orthopedische ingreep bij kinderen met ernstige vergroeiingen aan de benen. Of als patiënten eerst een aansterkprogramma moeten volgen voordat ze geopereerd worden. Dit komt vaak voor bij jonge kindjes met een gespleten lip, die soms ernstig ondervoed binnenkomen. Gezien de basale leefomstandigheden waarin deze kinderen worden geboren, is het al een wonder als ze de eerste maanden overleven! Om de operatie goed te doorstaan moeten zij eerst op gewicht komen.

Bij de ingang is het altijd een gezellige drukte als ik aankom. Een vrouw uit de stad heeft een nieuwe afzetmarkt gevonden voor haar noedels en elke dag komt ze met een volle tas etenswaren naar het Hope Center gesjouwd. Net naast de ingang stalt ze alles uit. Bakjes zoals je die in Nederland bij de Chinees krijgt worden gevuld met noedels. Het vindt gretig aftrek bij de patiënten en Malagassische medewerkers, die het als welkome afleiding zien van hun standaard dieet. Voor deze vrouw is het een mooie bron van inkomsten. Waar wij in Nederland onze wegwerpbakjes van de Chinees in de prullenbak gooien, worden deze bakjes na afloop zorgvuldig verzameld om ze de volgende dag weer opnieuw te gebruiken.

De drukte, de geuren, de kleuren, maar bovenal de hoop die in de gangen hangt... ik vind het leuk om

De meest basale chirurgische zorg is voor het grotendeel van de mensen onbereikbaar

naar het Hope Center te gaan. Twee keer in de week doe ik hier speltherapie met de jonge patiënten. De leeftijden lopen uiteen van vier jaar tot ongeveer veertien jaar. Met behulp van speltherapie worden de kinderen geholpen om door middel van spel met hun emoties en gevoelens om te gaan. Bij het programma zijn de verzorgers van de kinderen ook welkom.

We starten met het voorlezen van een prentenboek. Deze ochtend is het boek *Het kleurenmonster* aan de

beurt, dat over het herkennen en ordenen van emoties gaat. We doen een rondje in de groep wat ons blij, verdrietig of boos maakt. Bij verdriet wordt diverse keren genoemd dat de ouders van een kind overleden zijn. Dat is de reden dat oma, een tante of broer met hen mee is gekomen als verzorger.

Uitzonderlijk

Deze verhalen maken indruk. Zo veel ouders die met goede gezondheidszorg nog in leven zouden zijn. Misschien traden er complicaties op bij de geboorte van een broertje of zusje of kreeg de vader een blindedarmontsteking. Of zorgde een rotte kies voor een infectie die tot bloedvergiftiging leidde. Zorg die voor mensen in Nederland zo vanzelfsprekend is, is hier uitzonderlijk.

De meest basale chirurgische zorg is voor het grotendeel van de mensen onbereikbaar. Omdat er geen geld is, maar ook omdat er vaak in de wijde omtrek geen ziekenhuis is. Daar tegenover horen we ook de verhalen wat hen blij maakt, en daarin voert de boventoon dat de kinderen genezen zijn na een opera-

Een aantal kinderen in het Hope Center met hun verzorgers.
Foto: Sharmane Barrett

tie of zicht hebben op een operatie. Het zijn verhalen van hoop in zulke schrijnende situaties.

Na het verhaal is het knutseltijd! Jong tot oud gaat vol ijver aan de slag. Ook verzorgers van de kinderen doen enthousiast mee. Er wordt vol overgave gekleurd, geknipt en geplakt. Het is een gezellige en drukke boel. Sommige kinderen hebben wat extra hulp nodig, want hoe houd je een potlood of schaar vast als je dit nog nooit hebt gedaan?

Veel te vertellen

Aan het eind laten de kinderen trots hun kunstwerk zien. Een vader vraagt om een plastic tasje, zodat hij alle knutselwerkjes van zijn zoontje zorgvuldig kan bewaren en mee kan nemen naar huis. Wat zullen ze straks veel te vertellen hebben als ze weer in hun eigen dorp aankomen!

Liesbeth Brand-de Pater werkt en woont samen met haar man Jan en hun vier kinderen op de Africa Mercy, in haar columns vertelt ze over wat ze op het schip meemaken